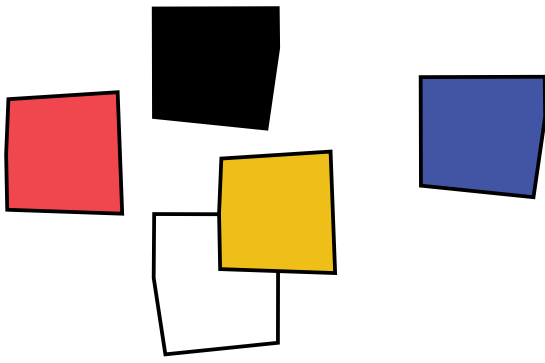

POGON

**Priporočila za trajno
vključevanje na trg dela**

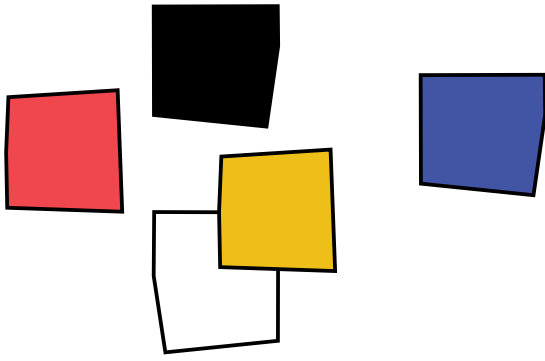

Projekt Pogon smo izvajali od februarja 2020 do septembra 2021. V tem času smo s 120 udeleženkami in udeleženci izvedli 630 ur usposabljanj z namenom krepitve kompetenc mladih skozi aktivno državljanstvo za večjo zaposljivost. Poleg tega smo vzpostavili mrežo zaposlovalcev, kamor se je vključilo kar 42 organizacij in posameznikov, nekateri so gostili mlade na t. i. job shadowingu.

Za piko na i smo izvedli Posvet med mladimi in zaposlovalci. Na Posvetu je v dialogu sodelovalo 22 predstavnikov zaposlovalcev in 23 mladih iskalcev zaposlitev. Izvedli smo ga v obliki zakonodajne forumske predstave z naslovom 'Vstani, deklica'.

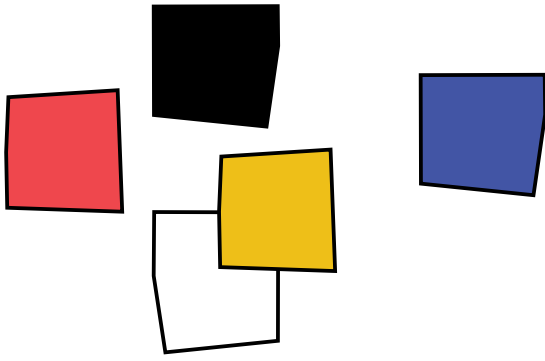
Pripravile in izvedle so jo mlade iskalke zaposlitve in v njej prikazale svoje izkušnje zaposlovanja ter nepravilnosti in diskriminacijo, ki se ob tem dogaja. Obiskovalci dogodka so vstopali v prizore in odigrali svoje predloge za spremembe na bolje.

Predlogi so se nanašali na nekaj izpostavljenih problemov v predstavi – prenizko plačilo za delo, prekomerno in neplačano nadurno delo, pravice delavcev, sindikalno delovanje, ... V diskusiji o predlogih za spremembe so nastala pričujoča Priporočila.

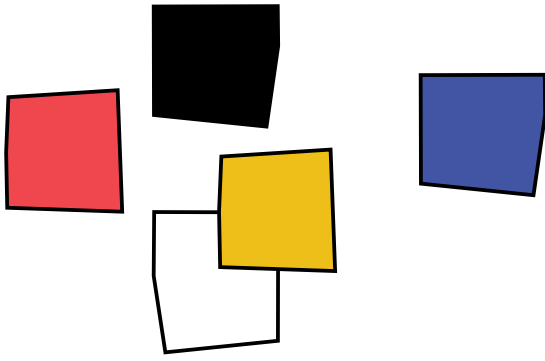
Priporočila za mlade iskalce zaposlitve

1. Dobro se informirajte o delovno-pravni zakonodaji.
2. Na razgovoru za delo vzpostavite 'vzajemni' intervju, postavljajte strukturirana vprašanja o vsem, kar vas zanima: o pogojih dela, o vsebini dela, o višini dohodka, ...
3. Zahtevajte jasna pojasnila delodajalca glede vaših vprašanj.
4. Bodite vztrajni pri pridobivanju odgovorov, ne zadovoljite se z nejasnimi in ohlapnimi razlagami.
5. Delodajalcu jasno izrazite svoja pričakovanja.
6. Pred podpisom pogodbe o zaposlitvi preverite, če le-ta vsebuje vse, kar je potrebno.
7. Povežite se v sindikat – v primerih, ko prihaja do kršitev zakonodaje, sindikat nudi zaščito zaposlenih ter podpira delavce v boju za zakonite in dostojne pogoje za delo.
8. Nastopajte odločno – ne pristajajte na izkoriščanje in na nezakonite pogoje dela.
9. 'Čakanje na boljše čase' vodi v izgorelost. Časovni pritiski, nadure, nejasno definirane vloge in podobno so jasen znak za alarm!

Priporočila za delodajalce

1. Na razgovorih za delo kandidatkam in kandidatom za zaposlitev predstavite dejanske pogoje dela, naj bodo že pri sklepanju prvih dogovorov jasna 'pravila igre'.
2. Podajajte korektne in nedvoumne odgovore na vprašanja kandidatk in kandidatov za zaposlitev ali zaposlenih.
3. Jasna in odločna komunikacija s strani iskalke ali iskalca zaposlitve naj vas ne preseneti – naj bo to pokazatelj, da imate pred seboj osebo, ki želi korektno nastopiti delo na delovnem mestu, za katerega se je prijavila.
4. Delavke in delavci navsezadnje iščejo zaposlitev (predvsem) zaradi plačila, zato jim jasno predstavite predvideno plačilo (npr. urno postavko) za opravljeno delo.
5. Spoštujte delovno-pravno zakonodajo in skladno uredite delovne pogoje: predviden obseg dela (dnevno, tedensko, mesečno), obseg in plačilo nadurnega dela, vsebino dela, ...
6. Ustrezno organizirajte delovni proces (časovno in kadrovsko), tako bo posledično manj nepotrebnega izvajanja časovnega pritiska nad delavkami in delavci.

7. Ne izrekajte obljub, ki se jih ne boste držali, in ne ponujajte pomoči, ki naposled nikomur ne bo na voljo.
8. Jasno komunicirajte na vseh ravneh, zaposlenim podajajte jasna navodila.
9. Ustrezno razporedite odgovornosti, za opravljanje zelo zahtevnih delovnih nalog določite ustrezno(e) osebo(e) z zadosti znanja in izkušenj, da bo nalogo opravila v predvidenem časovnem okviru.

Zapisala: Metka Bahlen Okoli

Ljubljana, 2021

Uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za vse spole.

Publikacija je nastala v okviru operacije Pogon, ki je bila izbrana na javnem razpisu »Krepitev kompetenc mladih skozi aktivno državljanstvo za večjo zaposljivost«. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz evropskega socialnega sklada.